ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1°υποερώτημα (μονάδες 10)

Ενδεικτικοί άξονες:

Τα προβλήματα και οι περιορισμοί που καθιστούν επισφαλές το επαγγελματικό μέλλον των σημερινών εφήβων συνδέονται με:

- τον κορεσμό των πλέον επιθυμητών μέχρι πρότινος επαγγελμάτων,
- την οικονομική δυσπραγία των οικογενειακών επιχειρήσεων,
- τη γονική ανασφάλεια, που συσχετίζει τη σχολική αριστεία με την επαγγελματική επιτυχία,
- τα στερεότυπα που ωθούν τους νέους στις περιζήτητες πανεπιστημιακές σχολές.

2°υποερώτημα (μονάδες 10)

- Με το πρώτο ερώτημα «Μετά το Λύκειο, τι;» η αρθρογράφος εισάγει τον αναγνώστη στο θέμα της, τις δυσκολίες των σύγχρονων εφήβων να επιλέξουν επάγγελμα, προσελκύοντας την προσοχή του με μία γνωστή φράση-απορία, που παρουσιάζει με τον πιο ευσύνοπτο και παραστατικό –άρα, επικοινωνιακά αποτελεσματικό- τρόπο την επαγγελματική τους αβεβαιότητα.
- Με το δεύτερο ερώτημα «Πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την αγωνία έναντι του άδηλου επαγγελματικού μέλλοντος στην Ελλάδα;» κινητοποιεί το ενδιαφέρον των αναγνωστών, προβληματίζοντάς τους για τους ενδεχόμενους τρόπους διαχείρισης της επαγγελματικής ανασφάλειας των νέων, τους οποίους και παρουσιάζει στη συνέχεια της παραγράφου. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η συνοχή του λόγου μεταξύ των περιόδων και προσδίδεται διαλογικός χαρακτήρας στο κείμενο, το οποίο αποκτά αμεσότητα και υφολογική ποικιλία.

3°υποερώτημα (μονάδες 15)

Με τη συνυποδηλωτική/μεταφορική χρήση της γλώσσας η αρθρογράφος απευθύνεται στο συναίσθημα των αναγνωστών, επιδιώκοντας να τους ευαισθητοποιήσει και συγκινήσει για:

- τις τεράστιες δυσκολίες που έχουν να ξεπεράσουν οι σύγχρονοι έφηβοι, ώστε να επιλέξουν το καταλληλότερο για τους ίδιους επάγγελμα, αλλά και για την αποφασιστικότητα που πρέπει να επιδείξουν, προκειμένου να τα καταφέρουν («"Γόρδιος δεσμός" η επιλογή δουλειάς»),
- τον αποκλεισμό τους από τις οικογενειακές επιχειρήσεις που φυτοζωούν («Η οικογενειακή επιχείρηση παραπαίει»),
- την πολλαπλότητα των ενδεχόμενων λύσεων, που θα διασφαλίσουν την επαγγελματική επιτυχία των νέων («Δεν υπάρχει, επομένως, μόνο ένας δρόμος που θα μας οδηγήσει στην προσωπική μας Ιθάκη»).

Δηλωτική/κυριολεκτική χρήση της γλώσσας:

- «Δυσεπίλυτο πρόβλημα η επαγγελματική αποκατάσταση»(«"Γόρδιος δεσμός" η επιλογή δουλειάς»)
- «Η οικογενειακή επιχείρηση κινδυνεύει με πτώχευση» (*«Η οικογενειακή επιχείρηση παραπαίει»*)
- «Υπάρχουν πολλές επιλογές, που θα εξασφαλίσουν την προσωπική μας ικανοποίηση και καταξίωση» («Δεν υπάρχει, επομένως, μόνο ένας δρόμος που θα μας οδηγήσει στην προσωπική μας Ιθάκη»).

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Οποιαδήποτε διαπίστωση από τους/τις μαθητές/μαθήτριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να τεκμηριωθεί με στοιχεία/χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- Η μητέρα της Βαγγελίτσας δεν επιθυμεί να γίνει η κόρη της τραγουδίστρια, παρόλο που η δασκάλα τη διαβεβαιώνει πως έχει ένα εξαιρετικό ταλέντο στο τραγούδι και επομένως οι επαγγελματικές της επιλογές θα είναι πολλές («έχει φωνή σπάνια... ακούγεται παντού»).
- Η άρνησή της οφείλεται στα κοινωνικά στερεότυπα της εποχής της, σύμφωνα με τα οποία το επάγγελμα της τραγουδίστριας ή ακόμα και της δασκάλας του τραγουδιού είναι ανάρμοστο για μία νέα γυναίκα και γι' αυτόν τον λόγο κοινωνικά κατακριτέο («ούτε ν' ακουστεί... άμα μεγαλώσει»).
- Ο/η μαθητής/μαθήτρια καλείται να εκφράσει ελεύθερα την προσωπική του/της ανταπόκριση. Μπορεί να σημειώσει ότι η στάση της μητέρας του/της προκαλεί θλίψη και

αγανάκτηση, καθώς ένα πηγαίο ταλέντο μένει τελικά αναξιοποίητο λόγω των κοινωνικών προκαταλήψεων και περιορισμών, που στιγμάτιζαν τους θεατρίνους ως ανυπόληπτους. Με αυτόν τον τρόπο η Βαγγελίτσα καταδικάζεται από την ίδια της τη μητέρα σε πνευματικό και ηθικό μαρασμό.